

den, som har støbt Kuglen, straffes, i andre Tilfælde den, som har studt den ud — i visse Tilfælde de, som have lavet Giften, i andre Tilfælde den, som har givet den ind — undertiden skulde de begge straffes, naar de begge ere skyldige. Saaledes mener jeg heller ikke, det bør være med Skrifter; man har sagt, at det især er, for at kunne undgaae Inquisition, men man kan i flere Tilfælde ikke undgaae Inquisition, og saalænge man i det Hele skal beholde Inquisition i den criminelle Proces, saa veed jeg ikke, hvorfor man ikke ligesaavel kan beholde dem i disse Forbrydelser som i andre. Kunne vi faae den criminelle Proces indrettet saaledes, at ingen Inquisition behøves, saa er det saameget desto bedre, men jeg finder det urigtigt at gjøre en Undtagelse for eet Slags Sager, og saa gjøre det paa en saadan Maade, at, som her nødvendigvis maa blive Tilfældet, en Uskyldig undertiden vil blive straffet.

Justitsministeren: Det er ganske vist, at denne Paragraph, rigtigt redigeret, er en af Hovedbetingelserne for at man ved Loven opnaaer sit Diemed. Det har nu ikke været mig ganske klart, hvorledes de ærede Forslagsstillere have forslaaet Paragraphen, saaledes som den er omredigeret fra det tidligere Udkast. Det hedder navnlig i 3die §s første Affnit, at Ansvarret paahviler den, der paa Skriftet har navngivet sig som Forfatter, „naar han enten, da Skriftet udkom havde fast Bopæl her i Riget eller ved Sagens Anlæg er inden Statens dømmende Myndigheds Omraad“; nu hedder det i den anden Passus: „Er ingen saadan Forfatter nævnt, paahviler Ansvarret under lige Vilkaar Udgiveren.“ Det har nu ikke været mig ganske klart, om dette „under lige Vilkaar“ gaaer paa de sidste Betingelser, som der staae anførte: „naar han, enten da Skriftet udkom, havde fast Bopæl her i Riget eller ved Sagens Anlæg er inden Statens dømmende Myndigheds Omraade“ eller om det ogsaa skal gjælde om den første Bestemmelse i første Passus, nemlig, at det først kun paahviler den, der paa Skriftet har „navngivet sig“, altsaa ikke Forfatteren, der ikke har navngivet sig. Det vilde være mig hjært, om det ærede Medlem, som fører Ordet for Forslags-

stillerne, vilde udtale sig nærmere herom, da jeg ikke kan negte, at de Bemærkninger, jeg kunde knytte dertil, for en væsentlig Deel ere afhængige af den Maade, hvorpaa man forstaaer det.

Danfjer: Vor Mening er den, at Ansvarret paahviler først Forfatteren, naar han navngiver sig som Forfatter, naar han paa den Tid Skriftet udkommer, havde fast Bopæl eller er her i Riget, naar Paatale finder Sted. Under disse tre Betingelser paahviler Ansvarret Forfatteren, eller gaaer Ansvarret over til Udgiveren, og er ingen Udgiver nævnt, gaaer det over til Forlæggeren eller Commissionshandleren, og endelig til Bogtrykkeren. Jeg seer egentlig ikke, hvori det Vanskelige i Forstaaelsen heraf ligger.

Justitsministeren: Ja, naar man forstaaer det saaledes, saa skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den anden Passus, forsaavidt den omfatter Bogtrykkeren, aldeles vil tilintetgjøre Bestemmelsen i Paragraphen; thi da vil den Betingelse, at han skal have navngivet sig, ogsaa være en Betingelse for, at Bogtrykkeren kan drages til Ansvar.

Danfjer: Nei, der skal angives de forskjellige Dvaliteter, hvori Vedkommende træder frem, paa Bogen.

Justitsministeren: Ja det er netop det, at, naar man nævner det som Betingelse, at Forfatteren har nævnt sig som Forfatter, og det saa derefter hedder, at Ansvarret paahviler „under lige Vilkaar“ Udgiveren, altsaa at Udgiveren skal have nævnt sig (Danfjer: Som Udgiver), ja som Udgiver, og det saa derefter hedder „derefter Forlæggeren eller Commissionshandleren“ — altsaa han maa paa Skriftet være nævnt som Forlægger eller Commissionshandler, det er fuldkommen overeensstemmende med det tidligere Forslag. — og det derefter hedder „Bogtrykkeren“, saa følger deraf ganske consequent, at Bogtrykkeren maa, for at kunne drages til Ansvar, staae nævnt som Bogtrykker paa Skriftet; men da nu netop Bogtrykkeren er den, som skal drages til Ansvar, naar man ikke kan finde de Dvrigte, saa er det klart, at naar Bestemmelsen bliver staaende saaledes, saa kunne Alle, der have med Bogen at gjøre, undbrage sig et-